

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Міністерство освіти і науки України

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(Українсько-німецький інститут)**

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
(Факультет іноземних мов)**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської студентської наукової онлайн-конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА»**

18 березня 2024 року

Одеса – 2024

УДК 81'25(06)

A437

Актуальні проблеми перекладознавства: матеріали Всеукраїнської студентської наукової онлайн-конференції (м. Одеса, 18 березня 2024 року) / За ред. Павлюк Х.Т. Одеса, 2024. с. 81

*Друкується за рішенням Вченої ради Українсько-німецького інституту
Національного університету «Одеська політехніка»
(Протокол №6 від 21 лютого 2024 року)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ГРОМКО ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА – доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології та перекладу Національного університету «Одеська політехніка»

МІТІНА ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА – завідувач кафедри англійської філології та перекладу Національного університету «Одеська політехніка», кандидат філологічних наук, доцент

ПАВЛЮК ХРИСТИНА ТАРАСІВНА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу Національного університету «Одеська політехніка»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

ДЕРІК ІЛОНА МОРИСІВНА – завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики ПНПУ імені К.Д. Ушинського, кандидат філологічних наук, доцент.

БЕНЬКОВСЬКА НАТАЛЯ БОРИСІВНА – завідувач кафедри мовної підготовки Інституту Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія», кандидат педагогічних наук, доцент.

СИТЬКО ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА – завідувач кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент.

*Автори несуть відповідальність за достовірність поданої інформації.
У збірнику зберігається стилістика та орфографія авторів матеріалів.*

ЗМІСТ

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА. ІСТОРІЯ Й ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ПЕРЕКЛАДУ	5
Гуда В.Ю. STAGES IN THE DEVELOPMENT OF TRANSLATION STUDIES	5
Гуда В.Ю. ІНШОМОВНЕ МОНОЛОГІЧНЕ ГОВОРІННЯ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ	7
Гураль М.С. МΥΚΟΛΑ ΖΕΡΟΨ'S VIEWS ON TRANSLATION	8
Лучко О.О. GERMAN ROMANTICISM IN THE HISTORY OF TRANSLATION.....	9
Михайлова І.А. ФРАНСУА ШАМПОЛЬЙОН ТА ЙОГО «ДЕШИФРУВАННЯ» ЄГИПЕТСЬКИХ ІСРОГЛІФІВ».....	11
Остапенко Х. РЕФОРМАТОР ВІЛЬЯМ ТІНДЕЙЛ ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАД БІБЛІЇ	12
Поцілуйко А. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОЛЕДСЬКОЇ ШКОЛИ	14
Ткаченко Є.Є. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ГРЕГОРІ РАБАССА.....	15
ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ КАТЕГОРІЇ В ЗАХІДНИХ КОНЦЕПЦІЯХ	17
Бендзар О.М. МОВЛЕННЄВИЙ ПАСПОРТ ГОЛОВНОЇ ГЕРОЇНИ ТВОРУ «ПОЛАННА» ЕЛЕОНОР ПОРТЕР: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ	17
Богач І.А. ВІДТВОРЕННЯ РЕАЛІЙ В АНГЛОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ІВАНА БАГРЯНОГО «ТИГРОЛОВИ».....	18
Борецька А.І. СТРАТЕГІЇ КОМПРЕСІЇ ТА ДЕКОМПРЕСІЇ У ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ ...	21
Воробець Т.О. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ПОЕЗІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА ПРИКЛАДІ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ ДЖИМА МОРРИСОНА)	22
Коваленко Н.В. ОСОБЛИВОСІ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ	24
Кубасенко А.С. НЕЗАПЕРЕЧНА РЕАЛЬНІСТЬ НЕПЕРЕКЛАДНОСТІ	26
Ліщук Ю.В. КУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ)	28
Мельник М.В. ГРАМАТИКО-ПЕРЕКЛАДНИЙ МЕТОД ЯК СПОСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	30
Мельник Н.О. ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ЮРИСТ: СТОСУНКИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	32
Мудряк Д.В. ФУНКЦІОНУВАННЯ СИМВОЛУ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЙОГО У ПЕРЕКЛАДІ	34
Скасків Ю. РЕЛЕВАНТНІ СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ	36
Тубензеле Н.В. ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	37
Фучеджи А.С. ПРОБЛЕМА АДЕКВАТНОСТІ ТА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ	39

Чайковська А.Т. ФУНКЦІОНУВАННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ФІГУР ТА ШЛЯХИ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО	41
Чубей А.В. ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГУ У ФІЛЬМІ «ПЕРСОНАЖ» ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	43
КУЛЬТУРА, МАШИНИ, ПЕРЕКЛАД	46
Бец М.Д. САТ-інструменти як технології перекладу	46
Горошко М.С. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ОЧУЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ Р. СТАУТА «ДЗВІНОК У ДВЕРІ»	48
Грицишин К.І. ЧАТ GPT: НОВИЙ РІВЕНЬ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ	50
Каракаш А.М. ТЕРМІНИ-КОМПОЗИТИ В НІМЕЦЬКОМУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ТЕКСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ	51
Kovalenko N. THE CASE METHOD APPLYING FOR STUDY OF TRANSLATION PROFESSIONAL ASPECTS	53
Коваленко Н.В. ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ КОРПУСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ У ПЕРЕКЛАДІ	55
Македонська Н. П. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОВОРОТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	57
Максименко У.Я. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	58
Маруніна В.П. ФЕНТЕЗІ-СВІТ У ТЕКСТІ І НА ЕКРАНІ: АДАПТАЦІЯ, ВІДТВОРЕННЯ, РЕЦЕПЦІЯ	60
Огороднійчук Т.О. СНАТ GPT – НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ У КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	62
Панич У.Р. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПЕРЕКЛАДІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОБОТУ ПЕРЕКЛАДАЧА	64
Паніна В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	65
Плехун В.С. ХУДОЖНІ ТЕКСТИ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ	67
Прудка С.Г., Чадаєва Є.О. СУЧАСНИЙ МАШИННИЙ ПЕРЕКЛАД НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	69
Тебуряну А.С. МАШИННИЙ ПЕРЕКЛАД: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	72
Фреїв Х.І. ВНЕСОК ПЕРЕКЛАДОЗНАВЦІВ У ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ВВІЧЛИВОСТІ У ПУБЛІЧНОМУ МОВЛЕННІ	74
Ходань Я.М. ЛІНГВІСТИЧНА МАНІПУЛЯЦІЯ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: ПОГЛЯДИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЦІВ	76
Шевченко О.В. ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ СФЕРИ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ТРУДНОЩІ	77

him. While being imprisoned on Solovki, he wanted to learn German in order to translate Goethe [2, p. 168-169].

The literary works of Taras Shevchenko, Panteleimon Kulish, Mykhailo Starytsky, Lesya Ukrainka, and Ivan Franko had a significant impact on Mykola Zerov's views on translation. In particular, he agreed with the point of view that the Ukrainian language and literature could be developed thanks to translation of the foreign literary works [1, p. 40].

Mykola Zerov emphasised the importance of maintaining semantic, structural and emotional equivalence between the source and target texts. He wanted a translator to convey the meaning and emotions of the original text as accurately as possible. His adherence to the mentioned point of view can be traced in his translation of Horace, Catullus, Vergilius, Ovid and other Roman poets [3, p. 7-8].

It was important for Mykola Zerov to improve his knowledge of languages and skills of translation. He also encouraged other translators to improve and master their skills and to study the languages and literatures they work with. He considered the mentioned methods to be the only way to gain the translation of high quality.

Mykola Zerov considered translation to be an art. That is why he wanted translators to be creative while choosing methods and techniques of translation [4, p. 96-105].

Thus, Mykola Zerov emphasised the necessity for a translator to improve and master their skills, and to be creative. That is why his views on translation remain relevant today.

References:

1. Бриська О. Я. Микола Зеров як критик та теоретик перекладу: дис. на здобуття наук. ступеня кандидата філол. наук. : 10.02.16. Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2017. 282 с.

2. Павлюк А.Б. Микола Зеров: фахівець класичної філології, перекладач і поет, «закоханий у вроду слів». *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство.* 2012. № 22. С. 166-170.

3. Чередниченко О. І. Патрон українського перекладу (до 125-річчя від дня народження Миколи Зерова). *Стиль і переклад.* 2015. Вип. 1. С. 5-14. ULR: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stt_2015_1_3 (дата звернення: 04.03.2024).

4. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. Київ : Вид-во Смолоскип, 2009. с. 342.

GERMAN ROMANTICISM IN THE HISTORY OF TRANSLATION

Лучко О. О.

гр. АУП-17

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

Наук. керівник – к.філол.н., доцент Загородня Л. З.

Translation played a significant role in Germany in the 18th century because it was a means of creating the literary language. That is why translating was more important for Germany than for any other country. Moreover, it became an integral part of the German culture. Therefore, the history of Germany and all of the factors that influenced the development of translation in this country are, beyond the shadow of a doubt, worth studying. The abstract is dedicated to translation during the period of German Romanticism.

Gottfried Wilhelm Leibniz claimed that no language could render foreign words accurately and adequately [1, p. 183]. His quotation made a lot of people believe that translation was impossible as such. This led to profound changes. At the end of the 18th and at the beginning of the 19th centuries, classicism began to decline, whereas romanticism became more widespread. Starting

in 1789, The French Revolution was another important factor that contributed to the emergence of romanticism in literature. Rationalism, harmony, and other neoclassical ideals were denied. Beliefs in the life-giving power of imagination and in the poet's individual vision of the world arose. This became the revolutionary philosophical ideal of the 18th century. Translation was no more perceived as a science. On the contrary, it was considered to be an art.

Romanticism prospered in Germany as well. German romanticists and post-romanticists changed their attitude to translation altogether. They no longer tried to achieve the so-called "perfect" translation as they knew that perfection did not exist. Instead, each author was eager to develop their own style, even though it often involved certain grammatical errors. Nevertheless, romanticists were absolutely aware of the problems and challenges of translation because the demand for its high quality was growing rapidly.

Among all other periods, it was Romanticism that paid the greatest attention to translation. Early romanticism tremendously enriched German poetry. For instance, Karl Wilhelm Friedrich Schlegel considered distinguishing between truly original works, translations without source texts, and other ambiguous writings to be the most paramount issue. According to Novalis, translation is at least as prestigious an activity as writing one's own work [3].

However, significant changes would not have taken place without a reassessment of approaches to language learning. Johann Gottfried Herder insisted on the necessity of translating in a way that makes the target text correspond philologically to the source text. He was a German philosopher, theologian, poet, literary critic, and translator. He is associated with the Enlightenment. But in the aftermath, he renounced the rationalistic programme of the Enlightenment supported by Gotthold Ephraim Lessing and Felix Mendelssohn. By contrast, Herder emphasised the importance of human sensitivity, thus he became a romanticist. Germans were not a unified people for quite a long time. The people who spoke Germanic languages often happened to live in politically unconnected territories. Herder was one of the very first German intellectuals to create a foundation for German cultural unification and German national consciousness based predominantly on German language and literature. While rationality was the prime value of Enlightenment philosophers, Herder's appeal to sentiment places him within German Romanticism. His "Ideas for the philosophy of the history of mankind" is imbued with the idea of the uniqueness of each period of human history and the desire to understand them. Herder was sure that the affirmation of humanity, i.e. reason and justice are crucial. He stated that humanity has two origins: spiritual and natural. Thus, the philosopher painted a broad picture of the historical development of mankind from ancient times to the 14th century [2].

Language in Herder's works has a purely cognitive purpose. Thoughts and their expression form an inseparable unity that cannot be accurately translated into another language. Thus, translation becomes an attempt to achieve the unachievable. But this did not stop the German romanticist. By contrast, it became a challenge for him, and therefore a reason for self-improvement. Johann Gottfried Herder made the historical adequacy the main principle of translation and it remains essential even nowadays, although there were attempts to creatively modify it [1, p. 184].

References:

1. Збірник наукових праць В. О. Подміногіна з історії та теорії перекладу. Харків : Вид-во НУА, 2017. 468 с.
2. Йоганн-Готфрід Гердер. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Йоганн-Готфрід_Гердер (дата звернення: 04.03.2024).
3. Переклад у романтиків і в епоху пост романтизму. URL: <http://um.co.ua/6/6-5/6-540.html> (дата звернення: 03.03.2024).